

Fiche 2: Verordeningen inzake ambtstermijnen directeuren van Europese regelgevende agentschappen

Titel:

Europese regelgevende agentschappen

- **Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad houdende wijziging van Verordening (EEG) nr. 1210/90 inzake de oprichting van het Europees Milieuagentschap en het Europees milieuobservatie- en informatienetwerk wat betreft de ambtstermijn van de directeur**
- **Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Verordening (EEG) nr. 337/75 houdende oprichting van een Europees Centrum voor de ontwikkeling van de beroepsopleiding, wat betreft de ambtstermijn van de directeur**
- **Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en van de Raad tot wijziging van Verordening (EEG) nr. 1365/75 betreffende de oprichting van een Europese Stichting tot verbetering van de levens- en arbeidsomstandigheden, wat betreft de ambtstermijn van de directeur**
- **Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad houdende wijziging van Verordening (EEG) nr. 1360/90 van de Raad tot oprichting van een Europese Stichting voor opleiding wat betreft de ambtstermijn van de directeur**
- **Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad houdende wijziging van Verordening (EEG) nr. 302/93 van de Raad tot oprichting van een Europees Waarnemingscentrum voor drugs en drugsverslaving wat betreft de ambtstermijn van de directeur**
- **Voorstel voor een verordening van de Raad tot wijziging van Verordening (EG) nr. 40/94 wat betreft de ambtstermijn van de voorzitter van het Bureau voor harmonisatie binnen de interne markt**
- **Voorstel voor een verordening van de Raad tot wijziging van Verordening (EG) nr. 2100/94 wat betreft de ambtstermijn van de voorzitter van het Communautair Bureau voor plantenrassen**
- **Voorstel voor een verordening van de Raad houdende wijziging van Verordening (EG) nr. 2965/94 tot oprichting van een Vertaalbureau voor de organen van de Europese Unie wat betreft de ambtstermijn van de directeur**
- **Voorstel voor een verordening van de Raad tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1035/97 houdende oprichting van een Europees Waarnemingscentrum voor racisme en vreemdelingenhaat wat betreft de ambtstermijn van de directeur**
- **Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Verordening (EG) nr. 178/2002 wat betreft de ambtstermijn van de uitvoerend directeur van de Europese Autoriteit voor voedselveiligheid**
- **Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad houdende wijziging van Verordening (EG) nr. 851/2004 tot oprichting van een Europees Centrum voor ziektepreventie- en bestrijding wat betreft de ambtstermijn van de directeur**
- **Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Verordening (EG) nr. 726/2004 wat betreft de ambtstermijn van de directeur van het Europees Geneesmiddelenbureau**
- **Voorstel voor een verordening van de Raad tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1321/2004 wat betreft de ambtstermijn van de uitvoerend directeur van de Europese GNSS-toezichtautoriteit**
- **Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad houdende wijziging van Verordening (EG) nr. 2062/94 van de Raad tot oprichting van een Europees Agentschap voor de veiligheid en de gezondheid op het werk wat betreft de ambtstermijn van de directeur**

- **Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad houdende wijziging van Verordening (EG) nr. 1406/2002 tot oprichting van een Europees Agentschap voor maritieme veiligheid wat betreft de ambtstermijn van de uitvoerend directeur**
- **Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1592/2002 wat betreft de ambtstermijn van de uitvoerend directeur en de directeurs van het Europees Agentschap voor de veiligheid van de luchtvaart**
- **Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad houdende wijziging van Verordening (EG) nr. 881/2004 tot oprichting van een Europees Spoorwegbureau wat betreft de ambtstermijn van de uitvoerend directeur**
- **Voorstel voor een verordening van de Raad houdende wijziging van Verordening (EG) nr. 2007/2004 tot oprichting van een Europees agentschap voor het beheer van de operationele samenwerking aan de buitengrenzen van de lidstaten van de Europese Unie wat betreft de ambtstermijn van de uitvoerend directeur en de plaatsvervangend uitvoerend directeur**

Datum Raadsdocument: 8 juni 2005
Nr. Raadsdocument: 9718/05
Nr. Commissiedocument: COM(2005)190
Eerstverantwoordelijk ministeries: BZ in nauwe samenwerking met BZK en i.o.m. JUS, FIN, SZW, OCW, VWS, LNV, EZ, V&W, VROM

Behandelingstraject in Brussel: De voorstellen zullen naar verwachting na advies van de Raadswerkgroep Statuut worden besproken in de Raadswerkgroep Algemene Zaken om vervolgens te worden doorgeleid naar het Coreper.

Achtergrond, korte inhoud en doelstelling van de voorstellen:

De Commissie stelt voor om de huidige procedures zoals die thans gelden voor het verlengen van de zittingstermijn van directeurs, plaatsvervangend directeurs en presidenten (hierna: directeurs) van 18 agentschappen¹ te herzien en te stroomlijnen. De huidige regelingen voorzien erin dat de zittingstermijn van directeurs veelal automatisch wordt verlengd, zonder dat daarbij een met waarborgen omklede procedure wordt gevolgd. Er bestaat daardoor onvoldoende concurrentie tussen kandidaten en aan het besluit tot verlenging ligt geen grondige evaluatie van de prestaties van de zittende directeur ten grondslag.

De Commissie erkent dat een volledige sollicitatie- en selectieronde voor de functie van directeur een tijdrovende en kostbare aangelegenheid is en dat een dergelijke procedure een vertragende werking kan hebben op de werkzaamheden van een agentschap. De Commissie stelt dat de zittingstermijn van een

¹ Het gaat hierbij om 1. het Europees Centrum voor de ontwikkeling van de beroepsopleiding (Cedefop), 2. de Europese Stichting tot verbetering van de levens- en arbeidsomstandigheden (EUROFOUND), 3. het Europees Milieu Agentschap (EMA), 4. de Europese Stichting voor Opleiding (ETF), 5. het Europees Waarnemingscentrum voor drugs en drugsverslaving (EWDD), 6. het Harmonisatiebureau voor de Interne Markt (HBIM), 7. het Europees Agentschap voor de veiligheid en de gezondheid op het werk (EU-OSHA), 8. het Communautair Bureau voor plantenrassen (CBP), 9. het Vertaalbureau voor de organen van de Europese Unie (CdT), 10. het Europees Waarnemingscentrum voor racisme en vreemdelingenhaat (EUMC), 11. de Europese Autoriteit voor voedselveiligheid (EFSA), 12. het Europees Agentschap voor maritieme veiligheid (EMSA), 13. het Europees Agentschap voor de veiligheid van de luchtvaart (EASA), 14. het Europees Centrum voor ziektepreventie en –bestrijding (ECDC), 15. het Europees Bureau voor de geneesmiddelenbeoordeling (EMA), 16. het Europees Spoorwegbureau (ERA), 17. De Europese GNSS-toezichtautoriteit (GSA) en 18. het Europees Agentschap voor het beheer van operationele samenwerking aan de buitengrenzen (FRONTEX).

directeur verlengd zou kunnen worden, maar dat het benoemende orgaan in de eerste plaats moet kunnen kiezen tussen het starten van een nieuwe sollicitatie- en selectieprocedure en het verlengen van de zittingstermijn van de directeur. Voorts moet verlenging van de zittingstermijn slechts één maal mogelijk zijn. Indien het benoemende orgaan wenst over te gaan tot verlenging van de zittingstermijn van de directeur, kan verlenging slechts geschieden nadat een grondige evaluatie heeft plaatsgevonden van de prestaties van de zittende directeur.

Rechtsbasis van het voorstel: De rechtsbases van de voorstellen verschillen omdat ook de oprichtingsverordeningen van de agentschappen ten aanzien waarvan de wijzigingen worden voorgesteld een verschillende rechtsbasis kennen.

Besluitvormingsprocedure en rol Europees Parlement: Voor het merendeel van de voorstellen is co-decisie van toepassing; voor andere voorstellen zal het Europees Parlement geraadpleegd worden. Welke procedure van toepassing is, hangt af van de rechtsgrondslag van de te wijzigen verordening.

Instelling nieuw Comitologie-comité: nee

Subsidiariteit en proportionaliteit:

Subsidiariteit: positief, het betreft procedurele wijzigingen in reeds bestaande verordeningen, die als zodanig geen verandering aanbrengen in de verhouding tussen de Unie en de lidstaten.

Proportionaliteit: positief, stroomlijnen van procedures dient te geschieden door middel van aanpassing van verordeningen.

Consequenties voor de EU-begroting: nee

Financiële, personele en administratieve consequenties voor de rijksoverheid, decentrale overheden en/of bedrijfsleven en burger: n.v.t.

Consequenties voor nationale en decentrale regelgeving/beleid, (informatie over het inschakelen van nationale agentschappen / zelfstandige bestuursorganen e.d., implementatie en uitvoering, notificatie en handhaving en/of sanctionering): geen

Voorgestelde implementatietermijn (bij richtlijnen) dan wel voorgestelde datum inwerkingtreding (bij verordeningen en beschikkingen) met commentaar t.a.v. haalbaarheid: n.v.t.

Consequenties voor ontwikkelingslanden: geen

Nederlandse belangen en eerste algemene standpuntbepaling:

Reeds in reactie op het Witboek 'European Governance' (COM(2001)428 van 25 juli 2001), de Commissiemededeling voor een kader voor Europese regelgevende agentschappen (COM(2002)718) en het Commissievoorstel voor een Interinstitutioneel Akkoord (COM(2005)59) betreffende Europese regelgevende agentschappen, heeft Nederland aangegeven een horizontaal kader in de vorm van een kaderverordening voor regelgevende agentschappen onder voorwaarden te kunnen steunen. De discussie over dit regelgevende kader is onlangs van start gegaan. Zowel over de rechtsvorm als de rechtsbasis van dat kader lopen de meningen tussen de Commissie, de Juridische Dienst van de Raad en de lidstaten uiteen. Met de totstandbrenging van een regelgevend kader zal dan ook nog ruime tijd gemoeid zijn.

Het voornemen van de Commissie om de verlengingsprocedure voor directeuren te stroomlijnen loopt vooruit op de onderhandelingen over een kaderregeling voor regelgevende agentschappen. De Commissie geeft als reden dat op dit moment het management te automatisch blijft zitten, wat het bestuur van agentschappen (te vaak) niet ten goede komt. Hoewel het wellicht niet voor de hand ligt om vooruitlopend op het algemene regelgevende kader de harmonisatie van regelingen voor bestaande agentschappen ter

hand te nemen, is een herbezinning op de benoeming en rechtspositie van directeurs van de huidige regelgevende agentschappen een urgente kwestie. Sedert enige tijd spannen de Raad en de Commissie zich in om in het kader van de Kinnock-hervormingen de integriteit, transparantie en de doelmatigheid van de Europese instellingen te vergroten. Hierbij kan uiteraard niet aan het functioneren van de agentschappen worden voorbijgegaan. De noodzaak van vergroting van de mogelijkheden om invloed uit te oefenen op het topmanagement van agentschappen rechtvaardigt de insteek dat met de realisatie daarvan niet gewacht kan worden op de totstandkoming van het definitieve horizontale kader voor regelgevende agentschappen.